

Силабус курсу

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – Безпека та оборона
спеціальність - Національна безпека

освітньо-професійна програма – Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Рік навчання: 4, Семестр: 7

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Опис дисципліни

„Інтелектуальний капітал в системі національної безпеки України” є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері національної безпеки та вивчає закономірності та організаційно-правові механізми побудови й відтворення стану безпечного, захищеного розвитку сфери інтелектуальної власності на рівні держави. У сучасному світі інтелектуальний капітал стає одним з найважливіших ресурсів держави, що забезпечує її конкурентоспроможність та стійкий розвиток. Захист інтелектуального капіталу від внутрішніх та зовнішніх загроз є ключовим завданням у сфері національної безпеки України.

Мета дисципліни „Інтелектуальний капітал в системі національної безпеки України” полягає в забезпеченні студентів знаннями та навичками, необхідними для розуміння, оцінки та ефективного використання інтелектуального капіталу у контексті національної безпеки. Ця дисципліна має на меті підготувати фахівців, здатних аналізувати, розробляти та впроваджувати стратегії для збереження та розвитку інтелектуальних ресурсів, що є критично важливими для національної безпеки України.

Структура курсу

Години (лек. / пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 1	1. Поняття та складові інтелектуального капіталу	Визначення поняття формування інтелектуального капіталу в сфері національної безпеки України	Питання для обговорення

2 / 1	2. Об'єктивна та суб'єктивна сторона інтелектуального капіталу в сфері національної безпеки України	Засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності інституту інтелектуальної власності та інтелектуального капіталу в сфері національної безпеки України	Тести, питання
2 / 1	3. Авторське право як складова структурного інтелектуального капіталу	Засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності авторського права в сфері національної безпеки України	Тести, задачі, питання
2 / 1	4. Об'єкти промислової власності як складові елементи структурного інтелектуального капіталу. Патентування як механізм забезпечення національної безпеки України	Засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності патентного права в сфері національної безпеки України	Тести, задачі, питання
2 / 1	5. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг як складових структурного інтелектуального капіталу системи забезпечення національної безпеки України	Навчитися досліджувати охорону засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг	Тести, задачі, питання
2 / 1	6. Передача прав на об'єкти інтелектуальної	Глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання передачі прав на об'єкти інтелектуальної власності як напрямку	Тести, питання

	власності як механізм забезпечення національної безпеки України системи інтелектуальної безпеки	інтелектуальної безпеки	
2 / 1	7. Захист прав інтелектуальної власності як механізм забезпечення національної безпеки України	Ознайомлення з особливостями захисту прав інтелектуальної власності як складової інтелектуального капіталу в сфері національної безпеки України	Тести, питання
2 / 1	8. Безпека та захист інтелектуального капіталу в цифрову епоху	Вивчення особливостей безпеки та захисту інтелектуального капіталу в сфері національної безпеки України	Тести, кейси
2 / 1	9. Промислове шпигунство і конкурентна розвідка як загрози для інтелектуального капіталу в сфері національній безпеці	Характеристика загроз промислового шпигунства та конкурентної розвідки для інтелектуального капіталу в сфері національної безпеки України.	Тести, питання
2 / 1	10. Хакерські атаки як загроза для інтелектуального капіталу держави	Характеристика хакерських атак як загрози інтелектуального капіталу в сфері національної безпеки України	Тести, питання
2 / 1	11. Інтелектуальний капітал регіону як індикатор	Набуття знань щодо поняття інтелектуального капіталу регіону	Тести, питання

	національної безпеки України		
2 / 1	12. Технології штучного інтелекту та інтелектуальний капітал держави	Вивчення питань безпеки інтелектуального капіталу в контексті використання технологій ШІ	Тести, задачі, питання
2 / 1	13. Безпека людського інтелектуального капіталу та руху знань як елемент національної безпеки України	Вивчення поняття безпеки людського інтелектуального капіталу як елементу національної безпеки України	Питання
2 / 0,5	14. Людський інтелектуальний капітал України в умовах війни	Дослідження процесу захисту людського інтелектуального капіталу в період війни	Кейси
2 / 0,5	15. Інтелектуальний капітал ЗСУ	Дослідження системи формування інтелектуального капіталу ЗСУ.	Тести, питання

Літературні джерела

- Андрощук Г.О., Роботягова Л.І. Розвиток глобальної міжнародної системи правової охорони інтелектуальної власності. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/15673/Androshchuk_Rozvytok_hlobalnoi_mizhnarodnoi_systemy.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Гудзь О.Є., Прядка А.С. Управління інтелектуальним капіталом. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2021. №2. С. 4–9.
3. Яворська О.Г. Інтелектуальний капітал в умовах становлення та розвитку цифрової економіки. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер.: Економіка. 2020. Вип. 1. С. 129–134.
4. Інтелектуальний капітал – найважливіший ресурс нації: виступи Б. Патона, А. Наумовця, Ю. Пахомова на Інтелектуальному форумі України. Вісник Національної академії наук України. 2003. № 4. С. 6–10.
5. Муравська Ю. Побудова ефективної системи національної безпеки України як передумова євроінтеграції. Наукові заходи Юридичного факультету Західноукраїнського національного університету. 2022: Пріоритети зміцнення безпеки держави та підвищення ефективності правоохоронної діяльності: національні та міжнародні контексти (Тернопіль, 6 травня 2022 р.)

<http://confuf.wunu.edu.ua/index.php/confuf/article/view/829>

6. Муравська (Якубівська) Ю. Є. Інформаційна безпека суспільства: концептуальний аналіз / Ю. Є. Муравська (Якубівська) // Економіка та суспільство [Електронне наукове фахове видання]. - № 9. – Мукачево : Мукачівський державний університет, 2017. Режим доступу:

<http://www.economyandsociety.in.ua/>

DSPACE: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/19378>

7. Муравська (Якубівська) Ю. Є. Формування понятійного апарату у сфері кібербезпеки: іноземний досвід та нормативно-правова регламентація / Ю. Є. Муравська (Якубівська) // Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: [Матеріали II Міжнародній науково-практичній конференції, м. Тернопіль, 21-22 квітня 2017 р.]. – Тернопіль: Економічна думка, 2017. – С.362-365.

DSPACE: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/19380>

8. Вівчар О. І., Муравська Ю. Є., Гевко В. Л. Практичні контексти національної безпеки на умовах партнерства: позитивні екстерналії та ефективність забезпечення. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: економічні науки. – 2022. №1 С. 7-11. ISSN 2307-5740

<http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?p=11668>

9. Муравська Ю., Сліпченко Т. Теоретико-правові засади захисту комерційної таємниці від проявів промислового шпигунства. Актуальні проблеми правознавства. 2023. Випуск 1(33). С. 54-59.

<http://appj.wunu.edu.ua/index.php/appj/article/view/1560>

10. Муравська Ю., Сліпченко Т. Правове регулювання штучного інтелекту в Україні та світі. Актуальні проблеми правознавства. 2024. Випуск 1. С.188-196.

11. Муравська Ю., Метельський І., Романів Р. Перспективи використання технологій штучного інтелекту у юриспруденції та правоохоронній діяльності. Актуальні проблеми правознавства. 2024. Випуск. С.

вісник серія: фінанси, облік, оподаткування. УДФСУ. 2018. Вип. №2. С. 106-113

Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 5 жовтня 2017 р. № 2163-VIII. Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 45. Ст. 403

Zakharova O.V. Ukraine's loss of human capital due to demographic, socio-economic and socio-political crises, 1990-2019. Revista Galega de Economia. 2020. v. 29 n. 2, p. 1–14. DOI:

<http://dx.doi.org/10.15304/rge.29.2.6872>

14. Ciecierski, Marek. 2019. Szpiegostwo przemysłowe opanowało cyberprzestrzeń:

InteriaBiznes:<<http://biznes.interia.pl/wiadomosci/news/szpiegostwo-przemyslowe-opanowalo-cyberprzestrzen,1885978,4199>>

15. Ciecierski, Marek. 2018. Wkroczyliśmy w erę wywiadu gospodarczego : InteriaBiznes:

<<http://praca.interia.pl/news-wkroczyalismy-w-ere-wywiadu-gospodarczego,nId,723996>>

16. Commission proposes rules to help protect against the theft of confidential business information : European Commission, Press release: Brussels, 28 November 2013 : <http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-1176_en.htm>

17. Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:L57:0045:0086:EN:PDF> >

18. Elliott, Sharon Mollman . 2007. The threat from within: trade secret theft by employees: Patents, Nature Publishing Group: Wisconsin, Vol. 25, N 3, p. 293-295.

19. Glenney, Misha and Kavanagh, Camino. 2012. 800 Titles but No Policy—Thoughts on Cyber Warfare. American Foreign Policy Interests: The Journal of the National Committee on American Foreign Policy: NCAFP, p. 287-294.

20. Hare, Forrest and Goldstein, Jnathan. 2010. The independent security problem in the defense industrial base: An agent-based model on a social network: Critical infrastructure protection, Elsevier, ScienceDirect, N 3, p. 128-139.
21. Ludziejewski, Zdzisław. 2013. Bezpieczeństwo informacyjne w instytucjach gospodarczych. Zeszyty naukowe WSOWL, nr. 4 (170), s. 5-58.
22. Morris, Mel. 2010. Intelligence, knowledge and organised crime: Computer Fraud & Security: CEO, Prevx, p. 13-15.
- Velembois H. New EUIPO Study: We Need to Step Up the Fight Against IPR Infringement. International Trademark Association. 2019. Retrieved from: <https://www.inta.org/perspectives/industry-research/new-euipo-study-we-need-to-step-up-the-fight-against-ipr-infringement/>
- Vessel Hull Design Protection Amendments of 2008, Pub. L. No. 110-434, 122 Stat. 4972 (amending definitions in section 1301), enacted October 16, 2008.
- White Paper on Standardization in AI. National Standardization Management Committee. Second Ministry of Industry. 2018. URL: <http://www.sgcc.gov.cn/upload/f1ca3511-05f2-43a0-8235-eeb0934db8c7/20180122/5371516606048992.pdf>(дата звернення: 27.12.2023).
- Yara O., Brazheyevev A., Golovko L., Bashkatova V. Legal Regulation of the Use of Artificial Intelligence: Problems and Development Prospects. European Journal of Sustainable Development. 10, 1. 2021.P. 281-289

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Інтелектуальний капітал в системі національної безпеки України” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Усне опитування (тестування) на заняттях: Теми 1-7. Поточне оцінювання	Модульний контроль 1 включає 20 тестів на 1 практичну ситуаційну задачу. Теми 1-7.	Усне опитування (тестування) на заняттях: Теми 8-15. Поточне оцінювання	Модульний контроль 2 включає 20 тестів на 1 практичну ситуаційну задачу. Теми 8-15.	Тренінги Тренінг з дисципліни пропонує 2 завдання різного змісту на кожного студента	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну	Екзамен 10 тестів по 2 бали Теоретичне питання 30 балів Дві задачі по 25 балів. Теми 1-15.
Оцінка за поточне оцінювання		Оцінка за поточне оцінювання	Оцінка за поточне оцінювання			

визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття). Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком. Поточне оцінювання проводиться під час консультацій та шляхом виконання завдань в системі Мудл.	Модульний контроль 1 планувати на проведених заняттях. Модульний контроль проводити в системі Мудл	середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття). Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком. Поточне оцінювання проводиться під час консультацій та шляхом виконання завдань в системі Мудл.	Модульний контроль 2 планувати на проведених заняттях. Модульний контроль проводити в системі Мудл	(Виконання завдань: №1-3 (на вибір), № 4 – виконують з поділом на групи усі студенти). Студенти отримують одне із завдань (на вибір), формуючи групи. Критерії оцінювання залежать від окремо взятого завдання та описані в розділі Тренінг. Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з відповідностей критеріям виконання. Результати виконання тренінгу подаються у вигляді презентації або відеореєстрації.	роботу (реферати, есе, тощо), або оцінювання наскрізного проекту. У розділі «Самостійна робота робочої програми детально розписати завдання для самостійної роботи та чіткі критерії їх оцінювання.	
--	--	--	--	---	---	--

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом